

MEGEMLÉKEZÉS

Subosits István (1929–2009)

1996 és 2001 között az ELTE BTK Fonetikai Tanszékének óraadó tanára. 2003-ban a szegedi egyetem előadó tanára. 1956-ban kötött házasságot, amelyből egy leánygyermek született.

Kempelen Farkas Emlékéremmel, MTA Jubileumi Emlékéremmel, kiadói nívódíjakkal ismerték el. Két cikluson át az MTA Alkalmazott Nyelvészeti Bizottságának tagja és az MTA Fonetikai Munkabizottságának titkára volt.

Pedagógiai hitvallását így foglalta össze: „... vallom, hogy a legfontosabb: megízlelteni a tanítvánnyal a felfedezés örömét, kialakítani bennük a tények iránti alázatot, a kellő szerénységet, s elültetni bennük az egészséges kétely magvát. Kutatni csak akkor szabad, ha az embert szellemi izgalom, a tudatban való rendteremtés szenvedélye hatja át.” (*Magyar nyelvész pályaképek és önvallomások. 57. Subosits István. Eötvös Loránd Tudományegyetem, Fonetikai Tanszék, 1999, 7.*)

Subosits tanár úr nemzedékek megbecsült tudós tanára volt. Előadásai szakszerűek, logikusak, egyben érzelmekben gazdagok voltak. Mindig érezni lehetett, hogy amit mond, meggyőződéséből fakad. A teatralitást kerülte. De nemcsak oktató, hanem a diákokat megbecsülő, hozzájuk őszinte érdeklődéssel forduló ember is volt. Aki a Bethlen téri folyosón beszélgetett vele, meglepetéssel tapasztalhatta, hogy nem csupán szakterületének kiváló ismerője, hanem legalább annyira jártas a szépirodalomban, a történelemben és a mindennapok történéseiben is.

Többek között ezeket a tárgyakat hallgathatták tőle tanítványai: Fonetika, Magyar nyelv, Beszédpedagógia, Beszédakusztika, A nyelvi közlés alapjai, Gyermek- és ifjúsági irodalom, Logopédia, A történelemtanítás módszertana.

Subosits István a magyar gyógypedagógia XX. századi műveléséből is jelentősen kivette részét. Egyike volt azoknak, akik a gyógypedagógiát nem elszigetelt területek egymástól független halmazának fogták fel. Ha áttanulmányozzuk szakirodalmi munkásságát, csupa ma is érvényes téma kifejtését olvashatjuk, kezdve a kiegészítő iskolai tanulók metaforaértelmezésétől a siketek szájról olvasásán, Kossuth Lajos szociálpolitikai nézetein át a fonetika és logopédia számos alapvető kérdéséig. Publikációinak száma (könyvek, tanulmányok, recenziók) meghaladja a kétszázat.

Kedves tanítványa és munkatársa, Ajtony Péter így méltatta egy őt bemutató munkában: „Aligha akad olyan ember a mai gyógypedagógus nemzedékben, aki ne ismerné 'a Subót'. Igen, így leírva, névelővel és becézve: 'a Subó'. A becéző nevek sok mindent elárulnak a névadók és névviselő viszonyáról. Ez a becenév mindenekelőtt a tisztelet és a megbecsülés összekapcsolódását mutatja. Mert biztos leírható: Subosits István, a Bárczi Gusztáv Gyógypedagógiai Tanárképző Főiskola nyugalmazott tanárát mindenki

tisztelti és nagyra becsüli a szakmában és a szakmán kívül is, s ezt tudásával, szakértelmével és magatartásával vívta ki az elmúlt évtizedek során.”

Ajtony Péterhez bátran csatlakozhatunk mi is. Subosits Istvánt, 'a Subót', Pistát megőrizzük magunkban, gondolatait, szellemiségét átadjuk tanítványainknak.

Lőrík József

Subosits István válogatott bibliográfiája

KÖNYVEK, KÖNYVSZERKESZTÉSEK

- SUBOSITS ISTVÁN – DEVECSAI LÁSZLÓ – KONCZ DEZSŐ (1962): *Tankönyv a kisegítő iskolák VI. osztálya számára*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (szerk., 1963): *Tanulmányok a gyógypedagógiai módszertan köréből*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1964): *Bevezetés a beszédpedagógiába I.* Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1966): *Bevezetés a beszédpedagógiába II.* Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN – MADARÁSZ MÁRTA – ZSÓTÉR PÁLNÉ (1967): *Az értelmi fogyatékosok tanításának módszertana III.* Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1969): *Bevezetés a beszédpedagógiába III.* Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (szerk., 1970): *Szemelvénygyűjtemény (Fogalmazás, helyesírás, nyelvbelyesség)*. Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó.
- VASSNÉ KOVÁCS EMŐKE – SUBOSITS ISTVÁN (szerk. 1971): *A beszéd és zavarai*. Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó, 19–20.
- HORVÁTH ZOLTÁN – SUBOSITS ISTVÁN (1972): *Programozott nyelvi ismeretek a kisegítő iskolák 7. osztálya számára*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1973): *Történelem. Tankönyvpótló jegyzet a kisegítő iskolák VII. osztálya számára*. Budapest, Fővárosi Pedagógiai Szeminárium.
- SUBOSITS ISTVÁN (összeáll., 1973): *Munkafüzet (Magyar nyelv és beszédművelés) I.* Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1974): *Irodalmi olvasmányok a kisegítő iskolák 5. osztálya számára*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- HORVÁTH ZOLTÁN – SUBOSITS ISTVÁN (1974): *Nyelvi ismeretek a kisegítő iskolák 5. osztálya számára*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (összeáll., 1974): *Munkafüzet (Magyar nyelv és beszédművelés) II.* Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó.
- HORVÁTH ZOLTÁN – SUBOSITS ISTVÁN (1975): *Nyelvi ismeretek. 6. osztály*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1976): *A nyelvi közlés alapjai*. Kézirat, főiskolai jegyzet, Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1977): *Bevezetés a beszédakusztikába*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1977): *Történelem. 7. osztály*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- HORVÁTH ZOLTÁN – SUBOSITS ISTVÁN (1977): *Nyelvi ismeretek. 7. osztály*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- HORVÁTH ZOLTÁN – SUBOSITS ISTVÁN (1978): *Nyelvi ismeretek. 8. osztály*. Budapest, Tankönyvkiadó.
- SUBOSITS ISTVÁN (1982): *A beszédpedagógia alapjai*. Budapest, Tankönyvkiadó.